

II. András akna

1. Bányabirósági adatok (1665-1698)

1665 július 30-án Handl József egy Lehen kutatást kért a János tárnához "hindter dem Newen Geschlössl".

1666 február 11-én jelöltetett ki a Szt. Háromság altárna számára egy légakna a frauenbergi kapu előtt, mely akna Lipót akna név alatt $3/4$ öl és 10 hüvelyk hosszú és $1/2$ öl széles keresztmetszettel megkezdett, jelen lévén: Gallus György pénztárnok, Meyer Theobald Jakab könyvvivő, a bányabíró Waldtreich Zachariás, esküdtek: Posch György János és Hainrich János, és Zweig János bányabirósági irnok; Ehrenreutter Ágoston János, Liempach Gottfried János és Hellenbach János bányarészesek; Ernst János és Koch Mihály bányatisztek; Seyetz Ábrahám esküdt kémlész; Kinast György kovács mester, Harter Kristóf bányaugyelő és néhány munkás.

1666 szeptember 6-án déltájban lyukasztott János tárna Lipót aknával; a bányabiróság még az nap megnézte a lyukasztást, és másnap felmérte a tárnát, mely 18-19 óra irányban 46 ölnyre meddő kőzetben áll, itt eléri a telért és azután 13 óra irányban a teléren van hajtva és a 38-ik ölben lyukasztott Lipót aknával. A pallókeresztől a 13-ik ölben van az első ereszke, ettől 8 ölre a második, ettől 7 ölre a harmadik, ettől 4 ölre a negyedik, és ettől 5 ölre az ötödik ereszke, a határjel kitűzetett.

1666 szeptember 14-én kijelöltetett a János tárnó számára Posch kertjében egy akna Dávid akna név alatt.

1666 november 30-án kijelöltetett a Pachen tárnai társulat számára egy szállító akna helye: András akna név alatt. Jelen voltak Waldtreich Zachariás bányabíró, Posch György Jakab és Hainrich János esküdtek, Zweig János bányabirósági irnok, Ehrenreutter Ágoston János, Reutter Mihály, Liempach Gottfried János mint részesek, Schleepusch, Dr. Fabricy, Ehrenreutter György Ehrenreich, Vogler Jakab mint vendégek, Koch Mihály bányatiszt, Graff Lőrincz sáfár, és Dobrotka János bányairnok.

1667 márczius 4-én bejelentette Reutter, hogy az ő 1/16 részét János tárnánál felhagyja.

1668 január 17-én feljelentette a János tárnai bányaelő, hogy a részesek közül többen nem fizetik költségeiket.

1668 augusztus 6-án megengedtetett a János tárnai társulatnak, hogy azt a dőlésszerű aknát, melyet a tárnából a külszinre hajtottak és lyukasztottak, mint szállító aknát használhassák János akna név alatt; ez az akna közel volt a határhoz, János tárna és Három Király tárna közt.

1668 november 14-én feljegyeztetett, hogy János tárna egy meddő ér után egy vágatot hajtott dél felé, de avval egyszerre annyi vizet kapott, hogy kénytelen volt ott a munkát megszüntetni; egy idő múlva azonban ismét hozzá fogtak a beiszapolt vágat kitakarításához, és most azt folytatni akarják dél felé.

1670 szeptember 1-én elhatározták a János tárnai részesek, hogy nem fognak többé vizet emelni. Mivel azonban ez által a Szt.háromság altárna mélység veszélybe jöhetne, a bányabiróság bejárást rendelt el.

1672 május 2-án felajánlotta az új vár alatt fekvő János tárna az egész bányát megvételre a Szt.háromság tárnai társulatnak.

1675 január 23-án a bányaesküdtek felmérték az Ujvár alatt levő János tárna vájatvégét Szt.háromság tárna kérésére, és úgy találták, hogy a vájatvég 3/4 ölre már a Szt.háromság tárnai határban van. A felmérés előtt Winkler János András tárnai sáfár és János tárnai részes kikelt a bányabiróság és a királyi bányatisztek ellen, és őket részrehajlóknak nevezte, ezért azután 10 ft birságra ítéltetett.

1675 május 18-án bepanaszolta Szt.háromság altárna a János tárnai társulatot, hogy a kitüzött határon túl érczet vágott ki a Szt.háromság tárnai határban. A panaszosok részéről jelen voltak: Seyetz Ábrahám esküdt kémkész, Reichenhuber Farkas ezüstjelző, és Harter Kristóf Szt.há-

romság tárnai sáfár; János tárna részéről jelen voltak: Johann Gottfried von Hellenbach, mint részes, Winkler János gallesoni gondnok, Janinalli Antal nevében, Rauscher Kristóf városi jegyző, Mahler Vilmos János, Zimmermann Tamás, és Ujfalusy László nevében Matschek Dániel, és Tinsz György János tárnai sáfár.

Miután tanuk bizonyították, hogy a János tárnaiak az ő határukon túl érczet vágtak ki, elítéltettek a 8 mázsa ércz visszaadására, és Tinsz sáfár, kinek kötelessége volt a határra vigyázni elítéltetett 25 ft birság fizetésére.

1675. április 11-én mondatik egy jelentésben, hogy a Pachen tárnai társulat egy év előtt átengedte András aknát a Szt.háromság tárnai társulatnak.

1676 márczius 31-én Maurer Károly nürnbergi lakos eladta a Johannes im Ziegengrund bányából 1/64 részét Weinpühler Sándor kötélverőnek 15 aranyért és 1/2 márka ezüstért.

1676 szeptember 30-án átengedte Birkhan Simon bánya-polgár impolkheimi Höflinger János Vilmosnak az uj vár alatt levő Szt.János tárnából 1/256 részét 10 tallérért.

1682 január 16-án feljegyeztetett, hogy a Szt.Johannes Luchtstolln unterm Neuen Schloßl bányában tartozik az András akna észak felé, és a János akna és 7 Lehen kutatás 63 karóval melyeknek jegye: I.S.

Részesek voltak ekkor:

Janinalli Antal	1/16 résszel
Riedmüller Mátyás örökösei	1/16 "
Rochser Zacharias "	1/16 "
Hellenbach Gottfried János	1/16 "
Lang János	1/16 "
Pastorowitz Erzsébet asszony	1/16, 1/32 "
Pastorowitz Anna Mária	7/128 "
Zimmermann Tamás	3/64 "
Zwittinger János	5/128, 1/256 "
Reutter Mihály	1/32 "
Rauscher Kristóf János	1/32 "

Ujfalussy Regina örökösei	1/32 résszel
Liszka Márton	1/32 "
Schneider Tóbiás	3/128, 5/1024 "
Kahresz Christian	3/128 "
Matschok Dániel	3/128 "
Reynell Venczel	1/64, 5/1024 "
Hartter Mátyás	1/64 "
Hellenbach János	1/64 "
Hellenbach Anna Margit	1/64 "
Winpühler Sándor örökösei	1/64 "
Heldt Boldizsár	1/64 "
Pürkhann Simon	3/256 "
Höfflinger Vilmos János	1/128 "
Rochsner Erzsébet asszony	1/512 "
Az összes társulat	2/16, 1/256 "
	<hr/>
	16/16 .

1694 február 8-án főbejárás után feljegyeztetett, hogy az Ujvár alatt levő János tárnában csak három vágjár dolgozik, de annyira ki van már vágva minden, hogy nincs már mit tenni, és a részesek legnagyobb része már felhagyott a fizetéssel.

1698 november 11-én megengedett, hogy Pachen tárná társulat András aknát egy más helyen újból lemélyítse.